
Čtu Platona a znám dějiny. Chcete mě?

Čtu Platona a znám dějiny. Chcete mě?

22.3.2012 Mladá fronta DNES Strana 3 Příloha - Absolventi, autor: Vítek Novák

Podle statistik jsou velmi žádané, podle studentů zajímavé. Podle většiny zaměstnavatelů tak trochu k ničemu. Řeč je o humanitních oborech.

Opravdu je kupříkladu mladý vystudovaný filozof či historik předem odsouzen k životu bez práce?

Protože i já jsem studentem humanitního oboru, rozhodl jsem se v předstihu zjistit, jaká je situace. Na pražském veletrhu práce Jobs Expo 2012 jsem pátral po tom, jaké šance budu mít, až dostuduji.

Zkouším se vžít do kůže studenta, jenž chce pracovat v humanitním oboru a právě úspěšně vystudoval. A teď se, milý veletrhu, ukaž!

Zákazníků hodně, zboží málo

Usměvaví pořadatelé, dychtiví návštěvníci, všude doslova hlava na hlavě. Ve tvářích těch, kteří putují od stánku ke stánku, čtu různé emoce. A zdaleka ne jen ty pozitivní.

Veletrh s prací se totiž od jakéhokoli jiného veletrhu očividně velmi liší. Zatímco jinde by vám stánkař za úplatu nejraději vnutil i svoje boty, zde je „zboží“ nedostatek. Představy o tom, že získám hned na místě práci, dostávají na frak.

Jinými slovy, brzy jsem pochopil, že služebním ferrari a se smlouvou na doživotní rentu z veletrhu neodjedu.

Svou pouť za prací zahajují u organizace Eures. Tu financuje Evropská unie a angažují se v ní zaměstnanci úřadů práce téměř všech členských států EU. Její stánek patří k těm největším. Že bych svou kariéru odstartoval kdesi v zahraničí? Proč ne!

Práce v oboru? Utopie, pane

V útulných kukaních vyzdobených národními barvami a symboly tu na vás čekají konzultanti z jednotlivých zemí. Umějí bez výjimky hovořit anglicky, ale také být příjemní a zodpovědět jakýkoli dotaz.

Takhle nějak si představuji úřad, až se jednou dostanu do nebe. Pln naděje a očekávání se vrhám do kukaně Švýcarska.

„U nás je tentýž problém jako u vás. Je tu hodně lidí, kteří studují humanitní obor, ale s uplatněním je to horší. A šance, že bude úspěšný někdo z ciziny, je ještě nižší, takřka nulová,“ uštěďuje mi první pomyslný políček Švýcar Robert Mattli.

Podobná je podle Larse Nilssona i situace ve Švédsku: „Je velká poptávka po pracovnících v informačních technologiích či inženýrech. Jenže lidé se na tyto pozice hlásí s humanitním vzděláním, což není možné.“

Svou další návštěvu věnuji Dánsku. Dozvídám se, že o práci není v této zemi nouze ani pro mladé lidi ze zahraničí. Má to však háček. Kdo chce dobře placené zaměstnání, měl by nejprve zatnout zuby a pracovat alespoň rok na nějaké podřadnější pozici. Jako příklad posloužilo povolání uklízeče. Naučí se jazyk, porozumí tamní kultuře. To je klíč k úspěchu. Pak není problém zaměstnat i humanitně vzdělané.

V sekci Polska je mi ihned nabídnuta poněkud tajemná pozice Senior Finance & Accounting Process Specialisty ve firmě, která se zabývá outsourcingem. To mi nic neříká. Stihl jsem si ale přečíst, že jediný požadavek je znalost češtiny, angličtina a drobná praxe v oboru.

Vlády šetří, situace je o to horší

Zde ale vše alespoň trochu pozitivní končí. V Nizozemsku mají absolventi humanitních oborů dveře zamčené na petlici. Zájem zde mají o vystudované zemědělce.

„V současné době spousta zemí snižuje stavy státních zaměstnanců, takže ve veřejném sektoru, kde humanitně vzdělaní často hledají zaměstnání, se situace značně zhoršuje. Je krásné studovat literaturu či filozofii, ale svět potřebuje inženýry a řemeslníky. Tak je tomu v Británii a myslím, že úplně všude,“ dozvídám se od dvojice zástupců Spojeného království.

Od českých pracovníků Euresu slyším, že Češi možnosti této organizace nevyužívají tak, jak by mohli. Nebo ji neznají, napadá mě.

Zakrátko přichází starší muž, který už rok marně shání práci, přitom má doktorský titul. Stačilo pár úhozů do klávesnice a okamžitě měl před nosem 13 pracovních nabídek ze zahraničních univerzit. Muž s poděkováním odchází, zájem nemá ani o jednu. V tom je údajně velký problém - Češi zatím nejsou zvyklí cestovat za prací dál než pět stanic metra. Změnit to mohou mladí lidé.

Mladí pracovat nechtějí, tvrdí firmy

Vyřídím tedy zkoušku štěstí u stánků různých tuzemských i zahraničních firem, kterých jsou na veletrhu desítky. Až na pár výjimek není ani zde má vyjednávací pozice jednoduchá. Tomáš Vlasák z České pojišťovny nadšeně vysvětluje: „U nás je podmínkou ukončené střední vzdělání s maturitou. Jsme samozřejmě rádi za nové kolegy i z řad absolventů humanitně zaměřených škol, které zajímá oblast finančního poradenství.“

Přemýšlím, jak moc by asi klienti byli spokojeni s mými radami, jak investovat, a předem tuto představu zavrhují jako příliš děsivou.

U společnosti AmRest, které patří giganti jako KFC, Burger King či Starbucks, slyším zajímavý názor. Lidé s vysokoškolským vzděláním jsou prý příliš rozmazlení. Při představě, že by měli rok smažit hranolky a poté teprve kariérně růst, se prý většina z nich ježí chlupy.

V dalších navštívených firmách příliš mnoho slitování s námi „humanitními“ nemají. Zatímco pro technicky zdatné se práce najde vždy, o filozofy a historiky „kupodivu“ nemají zájem ani v ropné společnosti Exxon či u výrobce pneumatik Continentalu.

Chcete práci? Pomůžeme stěhování

A tak se odevzdávám do rukou pracovního úřadu, který zde má také svůj stánek. Chvilími je u něj i několikametrová fronta.

„Stejně se všichni tam nahoře chtějí akorát napakovat! Práce by byla, kdyby všichni nekradli,“ rozléhá se veletrhem názor muže, který se zřejmě od úřednic dozvěděl něco nemilého.

Hodné paní na úřadu se mě snaží povzbudit.

„Vždy záleží na konkrétních případech, nedá se generalizovat. Kdo má dobré vystupování a je ochotný se adaptovat, ten si vždy poradí. Problémem absolventů s humanitním vzděláním není to, že by o pracovní nabídky byla nouze. Jen je potřeba počítat s tím, že to nebude práce přímo v oboru. A často ani ve stejném městě. Kupříkladu inženýři jsou o něco více potřeba v Ostravě, zatímco v Praze mají dost příležitostí právě pro humanitně vzdělané,“ dodává mi kuráž Věra Prokopová z pražské pobočky úřadu práce.

Nepracuji, užívám si a pomáhej při tom

Nakonec jsem natrefil na největší světovou studentskou organizaci AISEC. Nabízí kromě jiného stáže v zahraničí pro studenty i pro čerstvé absolventy.

Náplní stáže je například pomáhat rozvojovým státům s výukou malých školáků. Stačí našetřit na letenku, o zbytek se postarají organizátoři: „Zajišťujeme bydlení a stravu, podmínkou je samozřejmě pracovní nasazení a pozitivní přístup,“ vysvětluje mi Pavlína Trojanová.

Co z toho vyplývá? Jednoduchá myšlenka. Kdybych po vystudování humanitního oboru umíral hladu vinou toho, že v Evropské unii nenajdu zaměstnání, neumru. Budu totiž vědět, že na dobrovolnických pobytech třeba v Africe určitě dostanu najíst. A ještě budu mít dobrý pocit a plus do životopisu.

***

»Snižují se stavy státních zaměstnanců. Ve veřejném sektoru, kde humanitně vzdělaní často hledají práci, se tedy situace zhoršuje.